

ปรสิตวิทยา

Parasitology

10036088

ห้องสมุด วพบ.สุรินทร์

รศ.ดร.ชโลบล วงศ์สวัสดิ์
ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ฉบับปรับปรุง

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ (Introduction)	1
บทที่ 2 โพรโทซัว (Protozoa)	3
กลุ่ม Mastigophora	9
<i>Giardia</i> spp.	9
<i>Chilomastrix mesnili</i>	11
<i>Trichomonas</i> spp.	11
Haemoflagellates	13
<i>Trypanosoma gambiense</i>	13
<i>Trypanosoma cruzi</i>	14
กลุ่ม Sarcodina	15
<i>Entamoeba</i> spp.	15
<i>Acantamoeba culbertsoni</i>	18
<i>Naegleria fowleri</i>	19
กลุ่ม Sporozoa	20
<i>Isospora belli</i>	20
<i>Toxoplasma gondii</i>	21
<i>Sarcocystis</i> spp.	22
<i>Cryptosporidium</i> sp.	24
<i>Plasmodium</i> spp.	26
กลุ่ม Ciliate	33
<i>Balantidium coli</i>	33
โพรโทซัวในปลาน้ำจืด	34
<i>Ichthyophthirius multifiliis</i>	35
<i>Trichodina</i> sp.	36
<i>Ambiphyra</i> sp.	37
<i>Chilodonella</i> sp.	37
<i>Hexamita</i> sp.	37
<i>Myxobolus</i> sp.	39
<i>Henneguya</i> sp.	40
บทที่ 3 พยาธิตัวแบน (Phylum Platyhelminthes)	41

Class Monogenea (พยาธิปลิงใส)	43
Order Polyopisthocotylea	43
Order Monopisthocotylea	45
กฎเกณฑ์ในการจัดจำแนกพยาธิปลิงใส	49
ตัวอย่างพยาธิปลิงใสที่พบในปลาทะเล	55
<i>Gotocotyla secunda</i>	55
<i>Pricea multae</i>	56
<i>Thoracocotyle indica</i>	57
Order Aspidogastrea	58
Class Trematoda (พยาธิใบไม้)	59
พยาธิใบไม้ในลำไส้ (Intestinal flukes)	68
<i>Fasciolopsis buski</i>	68
<i>Gastrodiscoides hominis</i>	70
<i>Echinostoma</i> spp.	71
<i>Ganeo tigrinus</i>	73
<i>Gymnophaloides seoi</i>	74
พยาธิใบไม้ในลำไส้ขนาดเล็ก (Minute intestinal flukes)	75
<i>Stellantchasmus falcatus</i>	75
<i>Haplorchis taichui</i>	77
<i>Haplorchis pumilio</i>	78
<i>Centrocestus caninus</i>	79
<i>Metagonimus yokogawai</i>	80
<i>Heterophyes heterophyes</i>	80
พยาธิใบไม้ในกระเพาะผ้าชีวรีโค (Rumen cow flukes)	81
<i>Paramphistomum epiclitum</i>	81
<i>Fischoederius elongatus</i>	83
<i>Orthocoelium streptocoelium</i>	84
<i>Orthocoelium dicranocoelium</i>	86
<i>Calicophoron calicophorum</i>	87
พยาธิใบไม้ในตับ (Liver flukes)	89
<i>Fasciola hepatica</i> และ <i>Fasciola gigantica</i>	89
<i>Opisthorchis viverrini</i> และ <i>Opisthorchis felinus</i>	92
<i>Clonorchis sinensis</i>	94

<i>Dicrocoelium dendriticum</i>	96
<i>Eurytrema pancreaticum</i>	96
พยาธิใบไม้ในปอด (Lung flukes)	97
<i>Paragonimus westermani</i>	97
พยาธิใบไม้ในเลือด (Blood flukes)	100
<i>Schistosoma</i> spp.	100
พยาธิใบไม้ในสัตว์น้ำจืด (Trematodes of freshwater animals)	105
กฏูญแจการจััดจำแนกพยาธิใบไม้ในสัตว์น้ำจืด	105
Class Cestoda (พยาธิตัวตืด)	112
Order Pseudophyllidea	121
<i>Diphyllobothrium latum</i>	121
Order Cyclophyllidea	123
<i>Hymenolepis nana</i>	123
<i>Hymenolepis diminuta</i>	125
<i>Taenia saginata</i>	127
<i>Taenia solium</i>	127
<i>Echinococcus granulosus</i>	130
พยาธิตัวตืดในไก่ (cestodes of chicks)	132
<i>Amoebotaenia</i> spp.	133
<i>Amoebotaenia spinosa</i>	133
<i>Amoebotaenia sphenoides</i>	133
<i>Cotugnia chiangmai</i> n.sp.	134
<i>Hymenolepis cantaniana</i>	135
<i>Raillietina echinobothrida</i>	136
<i>Raillietina georgiensis</i>	136
<i>Raillietina tetragona</i>	137
พยาธิตัวตืดในปลาน้ำจืด (Cestodes of freshwater fish)	138
กฏูญแจพยาธิตัวตืดในปลาน้ำจืด	139
บทที่ 4 พยาธิตัวกลม (Phylum Nematoda)	143
พยาธิตัวกลมในลำไส้ (Intestinal roundworms)	155
<i>Strongyloides stercoralis</i>	155
<i>Ascaris lumbricoides</i>	157
Hookworms	160

<i>Enterobius vermicularis</i>	165
<i>Trichuris trichiura</i>	168
พยาธิตัวกลมในเยื่อเยื่อ โลหิต และน้ำเหลือง (Tissue roundworms)	170
<i>Trichinella spiralis</i>	170
<i>Angiostrongylus cantonensis</i>	173
<i>Gnathostoma spinigerum</i>	174
<i>Dracunculus medinensis</i>	176
<i>Anisakis</i> spp.	179
<i>Capillaria philippinensis</i> และ <i>Capillaria hepatica</i>	181
Filarial worm	182
พยาธิตัวกลมในลำไส้ไก่บ้าน (Intestinal nematodes of chicks)	185
<i>Ascaridia galli</i>	185
<i>Heterakis gallinarum</i>	187
<i>Gongylonema ingluvicola</i>	188
<i>Dispharynx nasuta</i>	189
<i>Tetrameres americana</i>	190
พยาธิตัวกลมในสัตว์น้ำ (Nematode of freshwater animals)	191
กฎเกณฑ์การจัดจำแนกพยาธิตัวกลมในสัตว์น้ำในระดับ Orders	191
การจัดจำแนกใน Order Spirurida	191
การจัดจำแนกใน Order Philometrida	192
การจัดจำแนกใน Order Oxyurida	192
การจัดจำแนกใน Order Ascaridida	193
บทที่ 5 พยาธิหัวหนาม Phylum Acanthocephala	197
<i>Acanthocephalus lucidus</i>	203
<i>Pallisentis</i> sp.	203
<i>Moniliformis dubius</i>	204
<i>Sphaerechinorhynchus macropisthospinus</i> n.sp.	207
บทที่ 6 การประยุกต์ใช้เทคนิคทางอนุชีววิทยาในการศึกษาทางด้านปรสิตวิทยา	209
ตัวอย่างงานวิจัยที่ใช้เทคนิคทางอนุชีววิทยามาใช้ตรวจสอบพยาธิ	212
ตัวอย่างโปรโตซัวและไข่พยาธิจากอุจจาระ	219
ตัวอย่างพยาธิระยะตัวเต็มวัยและเมตาเซอร์คาเรีย	220
บรรณานุกรม	221
ดัชนีคำศัพท์	227